

Zondag 9 juli 2017 – Dominicuskerk Utrecht

DE GEVARENZONE IN UIT SOLIDARITEIT Zacharias 9, 9-10; Matteüs 11, 25-30

De evangelist Matteüs schrijft dat Jezus, weg van het centrum, naar Galilea *uitwijkt*, een grensgebied waar jodendom met heidendom vermengd is; wie er wonen zijn half joods, half heidens - 'niet zuiver op de graad', zoals dat heet. wij zouden vandaag spreken van 'het vergeten donkere Noorden'. Het geestelijk centrum - in de persoon van schriftgeleerden en farizeeën - , heeft niet veel op met '*dat volk*': het kent de wet niet. - laat staan de fijne kneepjes, - ; zij zijn in de ogen van de fijnproevers van God los. Jezus echter kan juist met hen die het allemaal zo goed weten niet veel beginnen. Zij vinden zich zo geslaagd, hun ego is zo vol dat er niets meer bij kan, terwijl bij mensen zonder pretentie er niets in de weg zit. Hij komt voor hen die het niet weten; bij hen vindt hij toegang. Zij staan open voor zijn woorden, laten zich verrassen, willen leerling worden.

In zijn openingsrede op de berg aan de zee, volgens Matteüs het begin van zijn onderricht, prijst Jezus diegenen gelukkig die hun zegeningen niet kunnen tellen: die geen succes hebben maar wel tegenwerking, die veel ellende kennen in hun leven en hunkeren naar gerechtigheid: *Zalig de armen van geest, die treuren, de zachtmoedigen, die dorsten naar gerechtigheid, de barmhartigen, de zuiveren van hart, de vredestichters, zij die vervolgd worden.* Hij feliciteert hen, niet om een behaald resultaat, maar omdat zij dicht bij de bron staan, want volgens de aanhef van het psalmenboek (Psalm 1), betekent '*gelukkig*': je staat er goed voor, '*als een boom die geworteld staat waar water stroomt*'. .

Zij die gewend zijn te horen dat zij niets te bieden hebben of als te soft worden weggehoond worden of monddood gemaakt, zij krijgen te horen: '*Het koninkrijk van God is van jullie*'. Let op: hij zegt niet dat zij er ook bij horen; hij zegt iets heel anders: zij zullen juist de dragende figuren zijn van dit rijk.

Hij nodigt ieder die '*belast en beladen*' is uit naar hem toe te komen: '*Ik zal jullie opbeuren*' (Matteüs 23, 1-12; 11, 28-30). Ja, hij gaat nog verder. Ja hij is gekomen '*om onze lasten op zich te nemen en onze kwalen te dragen*'. Hij plaatst zich niet onaantastbaar boven hen. Eerder gaat hij kwetsbaar onder hun lasten staan, om ze op zich te nemen. Hij geneest vanuit een dragende nabijheid, die zich inlaat met het getob van deze mensen en het aan de eigen huid laat komen.. - '*Zie uw koning komt, nederig ...*' (1e lezing) En daarin gaat hij zelf tot het uiterste van tobben en niet weten, het moment dat hij aan het kruis uitroept: 'Mijn God, waarom hebt Ge mij verlaten?' Jezus voelt zich thuis bij de tobbers, bij die 'armen van geest'. Hij vindt hen niet zielig maar herkent iets van hemzelf: kinderlijke ontvankelijkheid;

zoals hij zelf kind kan zijn bij zijn God die hij 'abba', pappa noemt.
Zijn solidariteit komt voort uit een bepaalde zielsverwantschap.

*"Ik prijs U, Vader, Heer van hemel en aarde,
omdat Gij deze dingen verborgen gehouden hebt voor wijzen en verstandigen,
maar ze hebt geopenbaard aan kleinen.
Niemand kent de Zoon tenzij de Vader,
en niemand kent de Vader tenzij de Zoon - en wie hij het openbaart.
Komt allen tot Mij die uitgeput zijn en onder lasten gebukt,
en Ik zal u rust en verlichting schenken.
Neemt mijn juk op uw schouders en leert van Mij:
Ik ben zachtmoedig en nederig van hart.*

Solidariteit blijft niet steken in gevoelens maar toont zich in daden.
Toen het geweld losbarstte bleef pater Frans van de Vlucht in het Syrische Homs.
Hij vluchtte niet weg uit de gevarezone: daar waren mensen die niet weg kónden.
Hij organiseerde voedsel; redde oude handschriften uit kerken en moskeeën;
hij was er voor iedereen, voor moslims en christenen in alle schakeringen.
Heel goed wetend dat zijn leven gevaar liep verbond hij zijn lot met '*zijn mensen*'.
Johannes van Keulen was pastoor te Hoornaar in de Alblasserwaard,
toen hij naar Gorcum ging om de heilige communie te brengen aan de gevangenen.
Hij had zich ook in de luwte kunnen houden en in Hoornaar kunnen blijven
Maar hij solidariseerde zich met hen die als gelovige vervolgd en verguisd werden .
Hij begaf zich in de gevarezone en werd zelf gevangen genomen en gemarteld.

In zijn boek *Leven van wat komt* schrijft medeparochiaan en theoloog Erik Borgman:
*'Wij moeten wel als kerk zien waar we staan in de wereld:
temidden van degenen die niet weten waar ze het zoeken moeten.
Misschien is het wel de eerste taak van de kerken op dit moment
om te weten dat zij niet weten waar ze het zoeken moeten
en dat zij deze onwetendheid delen met ieder van ons.*
Geen pasklaar antwoord hebben we paraat op wat op ons afkomt;
we worden, net als Jezus met zijn leerlingen in de boot, heen en weer gesmakt
op de golven van de tijd, op de golven van een wereld in heftige beroering.
*We hebben niets in de aanbidding dan het weten 'niets in de aanbidding te hebben'
enkel honger en dorst naar gerechtigheid, hunkering naar vrede en barmhartigheid.
Daar zou de christelijke bijdrage aan de hedendaagse cultuur kunnen liggen:
mensen van goede wil helpen 'arm van geest' te worden',
zodat ze opnieuw kunnen horen: 'Zalig de armen van geest'.*

VOORBEDEN

Bidden wij tot God
die voor kleine mensen
bereikbaar wil zijn

Voor allen die niet gezien worden
of eerder verguisd en monddood gemaakt;
dat zij zich aangesproken weten en geroepen

Voor de politieke leiders,
dat zij oog hebben voor de waarde van iedere mens
en recht doen aan rechtelozen

Voor allen die gebukt gaan
onder verantwoordelijkheid en zorgen:
dat zij zich gedragen weten

Voor de kerken en voor ons hier bijeen:
dat wij bij de keuzes die wij maken
door Jezus' solidariteit met de kleinen en geringen

Voor hen die leven met de dood voor ogen:
dat zij de trouw ervaren van Hem
die ons leven in zijn handen houdt

Jozef Essing o.p.